

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 18.06.2016

Αποψη: Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις - Το αναγκαίο τρίπτυχο

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΥΚΑΣ*

Ετικέτες:

Αναγκαία συνθήκη για την αύξηση της παραγωγικότητας και την οικονομική ανάπτυξη είναι, σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, η αποτελεσματικότερη κατανομή και χρήση των συντελεστών παραγωγής (το κεφάλαιο, η εργασία κ.ά.) εντός μιας επιχείρησης αλλά και μεταξύ περισσότερων επιχειρήσεων στην αγορά. Η οικονομία κινείται προς αυτή την κατεύθυνση, όταν, μεταξύ άλλων, συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

1. Οι επιχειρήσεις μπορούν να εισέλθουν και να αναπτυχθούν στην αγορά, χωρίς αδικαιολόγητα ρυθμιστικά εμπόδια («Συνθήκες Εισόδου»).
2. Οι αναποτελεσματικές επιχειρήσεις μπορούν να εξυγιανθούν, να αναδιοργανωθούν ή να βγουν από την αγορά, χωρίς αδικαιολόγητα εμπόδια

Με την περιήγησή σας στο [kathimerini.gr](http://www.kathimerini.gr) αποδέχεστε την χρήση cookies.

Περισσότερες πληροφορίες εδώ. (<http://www.kathimerini.gr/termsfuse>)

Πρώτον, τη σταδιακή άρση, ή έστω ουσιαστική μείωση, των πάσης φύσεως ρυθμιστικών βαρών και εμποδίων στην επιχειρηματικότητα, ώστε να διευρύνονται οι επιχειρηματικές ευκαιρίες και να κινητροδοτούνται οι επιχειρήσεις, λόγω και της εντεινόμενης ανταγωνιστικής πίεσης, να βελτιώνουν την παραγωγή, τη διανομή και το επίπεδο καινοτομίας τους.

Δεύτερον, την απλοποίηση και επιτάχυνση της προπρωχαιτικής διαδικασίας εξυγίανσης, αλλά και της διαδικασίας εκκαθάρισης των μη βιώσιμων επιχειρήσεων, ώστε να είναι δυνατή η ανακατανομή πόρων προς ολοένα πιο αποτελεσματικές δραστηριότητες και χρήσεις, και

Τρίτον, την ουσιαστική μείωση του χρόνου και του κόστους απονομής δικαιοσύνης, ιδίως της επίλυσης διαφορών σε αστικές/εμπορικές υποθέσεις, ώστε να διευκολύνεται η ανάληψη κινδύνων και η προσέλκυση επενδύσεων.

Οι επιδόσεις της Ελλάδας, όπως αυτές καταγράφονται σε διεθνείς δείκτες και σχετικές εμπειρικές μελέτες, παραμένουν συγκριτικά χαμηλές, αλλά και ασύμμετρες, σε καθένα από τα προαναφερόμενα πεδία.

Εντάξει!

Στο πρώτο πεδίο (συνθήκες εισόδου), η πρόοδος που έχει συντελεστεί τα τελευταία χρόνια θεωρείται υπολογίσιμη, παρά τον αποσπασματικό και ατελή χαρακτήρα των μεταρρυθμίσεων που ακολουθήθηκαν.

Πράγματι, οι συγκριτικοί δείκτες της Παγκόσμιας Τράπεζας για το επιχειρηματικό περιβάλλον (γνωστοί και ως Doing Business indicators), του ΟΟΣΑ για τη μέτρηση εμποδίων στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και άλλων οργανισμών, αποτυπώνουν με σαφήνεια τα θετικά βήματα που έχουν γίνει αναφορικά ιδίως με τη μείωση των διοικητικών βαρών και των γραφειοκρατικών διαδικασιών που επιβαρύνουν τις εξαγωγές, την έναρξη και επέκταση των επιχειρήσεων, τη μερική απελευθέρωση των επαγγελματικών υπηρεσιών και των εμπορευματικών μεταφορών, τη μείωση των ρυθμιστικών εμποδίων που θέτει το κράτος στην ανταγωνιστική διαδικασία, καθώς και την απλούστευση του ρυθμιστικού πλαισίου για την αδειοδότηση νέων επιχειρήσεων. Παρ' όλη τη δυσχέρεια αποτίμησης του οφέλους που προκύπτει για την οικονομία από τις μεταρρυθμίσεις αυτές σε μακροχρόνιο ορίζοντα, κυρίως λόγω της οικονομικής κρίσης, το εύρος και η ένταση των ρυθμίσεων που συντηρούν την ακαμψία των αγορών έχει υποχωρήσει και οι επιδόσεις της Ελλάδας συγκλίνουν σταθερά προς τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ, με ρυθμό που συχνά ξεπερνά την Ιταλία, την Πορτογαλία και την Ισπανία.

Ωστόσο, η εικόνα στα άλλα δύο πεδία (συνθήκες εξόδου και συνθήκες εκτέλεσης συμβάσεων) παραμένει απογοητευτική. Η Ελλάδα έχει από τις πλέον χρονοβόρες πτωχευτικές διαδικασίες σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ και εμφανίζει από τις χειρότερες επιδόσεις ως προς την ανάκτηση και αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης μετά την ολοκλήρωση της πτωχευτικής διαδικασίας. Οι πρόσφατες αλλαγές στον Πτωχευτικό Κώδικα εκτιμάται ότι θα βελτιώσουν την κατάσταση, κυρίως γιατί μειώνονται ουσιαστικά οι προβλεπόμενες στον νόμο προθεσμίες (π.χ. ο χρόνος αναγγελίας των απαιτήσεων, επαλήθευσής τους, υποβολής αντιρρήσεων κ.ά.), αλλά και γιατί οι τράπεζες αποκτούν κεντρικότερο ρόλο στη διαδικασία. Η προσπάθεια όμως είναι αναγκαία να συνεχιστεί με στόχο την περαιτέρω απλοποίηση και επιτάχυνση της πτωχευτικής διαδικασίας (ολοκλήρωση εκκαθάρισης μη βιώσιμων επιχειρήσεων σε 3 χρόνια), τη βελτίωση της προπρωχαιτικής διαδικασίας εξυγίανσης προβληματικών επιχειρήσεων, την παροχή δεύτερης ευκαιρίας στον οφειλέτη-επιχειρηματία (με τη χορήγηση απαλλαγής από τις οφειλές, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την κήρυξη της πτώχευσης) και την αποτελεσματική εφαρμογή του νέου θεσμού του διαχειριστή αφερεγγυότητας.

Αντίστοιχα, και στο τρίτο πεδίο (συνθήκες εκτέλεσης συμβάσεων), η Ελλάδα κατατάσσεται τελευταία από όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ στους σχετικούς δείκτες μέτρησης «contract enforcement» της Παγκόσμιας Τράπεζας, δεδομένου ότι έχει τις πλέον χρονοβόρες (και γραφειοκρατικές ή ατελείς) διαδικασίες για την επίλυση διαφορών αστικής/εμπορικής φύσης και την εκτέλεση συμβάσεων εν γένει. Στο πλαίσιο αυτό, οι καινοτομίες που εισήγαγε ο νέος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας για την ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης (σύντμηση προθεσμιών, έγγραφη διαδικασία και περιορισμός της εξέτασης μартύρων στα πρωτοβάθμια δικαστήρια, συστηματικοποίηση ειδικών διαδικασιών, περιορισμός ένδικων βοηθημάτων στην αναγκαστική εκτέλεση κ.ά.) ανταποκρίνονται σε μία αναγκαιότητα και έχουν ουσιαστικό έρεισμα, ανεξαρτήτως των έντονων αντιδράσεων μεγάλης μερίδας του νομικού κόσμου. Ωστόσο και οι μεταρρυθμίσεις αυτές είναι αμφίβολο εάν θα αποδώσουν τα προσδοκώμενα, τουλάχιστον σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, για πρακτικούς κυρίως λόγους: πρωτίστως λόγω της παράλληλης εφαρμογής δύο πινακίων (για τις παλιές και νέες υποθέσεις) που αναμένεται να διπλασιάσει την ύλη, βραχυκυκλώνοντας το σύστημα, και δευτερευόντως λόγω της παρατεταμένης αποχής των δικηγόρων που συσσωρεύσει εκκρεμείς υποθέσεις. Είναι κρίσιμο, επομένως, όχι μόνο να επιλυθούν έγκαιρα και αποτελεσματικά τα επιμέρους προβλήματα εφαρμογής του νέου Κώδικα που θα προκύψουν στην πράξη, αλλά και να ενισχυθεί η υλικοτεχνική υποστήριξη των δικαστηρίων, όπως και οι διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (διαιτησία, διαμεσολάβηση και δικαστική μεσολάβηση).

Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η προσέλκυση επενδύσεων προϋποθέτουν μία συνεπή και συνεκτική πολιτική για την προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και στα τρία προαναφερόμενα πεδία.

* Ο κ. Δημήτρης Λουκάς είναι αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, δικηγόρος.

Με την περιήγησή σας στο kathimerini.gr αποδέχεστε την χρήση cookies.

Περισσότερες πληροφορίες εδώ. (<http://www.kathimerini.gr/termsfuse>)